

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Zienswijzeprocedure GR Publiek Vervoer Zeeland	650960		

Middelburg, 11 april 2025

Geachte voorzitter,

Uit de Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS), een gezamenlijk beleidskader van de 13 Zeeuwse gemeenten en de Provincie Zeeland, blijkt dat het mobiliteitssysteem te kwetsbaar is en onvoldoende bereikbaarheid bood in heel Zeeland. Reizigers willen veilig, snel en gemakkelijk van deur tot deur kunnen reizen. De behoefte van de reizigers om van a naar b te kunnen komen verandert niet, wél de manier waarop die die behoefte kan worden bediend. Om de leefbaarheid en bereikbaarheid van voorzieningen op peil te houden, vraagt dit dat er overal in Zeeland vervoer beschikbaar is. Tegelijkertijd is er de verwachting dat doelgroepenvervoer veel duurder gaat worden door een toenemende vraag als gevolg van:

- Vergrijzing
- Toenemende noodzaak aan Jeugdzorg- en Leerlingenvervoer.

De 13 Zeeuwse gemeenten en de Provincie Zeeland hebben in de afgelopen jaren gewerkt aan de uitvoering van de Regionale Mobiliteitsstrategie. De spelregels voor Flex zijn door de Provincie Zeeland en alle Zeeuwse gemeenten vastgesteld, in verschillende regio's zijn nieuwe doelgroepenvervoercontracten waarin Flex is meegenomen met een onderliggende overeenkomst met de Provincie, een onderliggende digitaal systeem (de dispatcher) is in opdracht van het ministerie van IenW voor Zeeland beschikbaar gekomen, Flex is van start gegaan op Schouwen-Duiveland, de busconcessie vanaf december 2026 is aanbesteed en met Connexxion zijn afspraken gemaakt over de te zetten stappen in combinatie met Flex. Daarmee zijn uitvoerend veel van de randvoorwaarden op orde gebracht.

Tegelijkertijd vraagt dit ook een organisatorische basis, waarop de samenwerking tussen Provincie en gemeenten kan sturen. De afgelopen jaren is daar veel en uitvoering overleg over geweest tussen gemeenten en Provincie.

Huidige situatie

Op dit moment is er een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland B.V. (GVZ). De GVZ voert het grootste deel van haar taken uit voor de gemeenten, waarvoor ritten worden gepland voor WMO-vervoer leerlingenvervoer en jeugdzorgvervoer, contacten met de reizigers hierover worden onderhouden, contacten namens gemeenten met vervoerders worden onderhouden en administratie voor deze vervoersstromen wordt gedaan. Voor de Provincie is het organiseren van de uitvoering van de haltetaxi bij de GVZ belegd.

De GVZ is ontstaan als samenwerking van de Zeeuws-Vlaamse gemeenten. In de loop van de jaren zijn de andere partijen hierbij aangesloten. Dat heeft zich vertaald in een governance met A, B en C-aandelen. De Provincie Zeeland heeft daarbij C-aandelen in de GVZ. Dat betekent dat de Provincie Zeeland een (zeer) beperkte zeggenschap heeft en tegelijkertijd ook zeer beperkt financiële risico's draagt. De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Collectief Vervoer van de Zeeuws-Vlaamse gemeenten (CVV) hebben de A-aandelen in handen. De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO) B-aandelen, de drie Walcherse gemeenten en de gemeente Goeree Overflakkee hebben net als de Provincie Zeeland ieder C-aandelen.

De uitvoering is de afgelopen jaren in goede handen gebleken bij de GVZ. Vandaar dat ook al in de Regionale Mobiliteitsstrategie is gekozen om voort te willen bouwen op de GVZ.

Keuze voor de governance

Met de uitvoering van de Regionale Mobiliteitsstrategie spelen er verschillende veranderingen. In de eerste plaats dient er ten behoeve van Flex meer uitvoering worden georganiseerd. Met de huidige digitale systemen vraagt dat niet heel veel extra personeel, maar wel andere manieren van werken. Daarbij worden de financiële stromen groter, waarbij dit een onevenredig groot financieel risico voor de Zeeuws-Vlaamse gemeenten gaat opleveren wanneer er geen aanpassingen in de governance plaats vinden.

Daarnaast wordt al het vervoer meer onderdeel van één systeem en werken keuzes derhalve op elkaar door. Met Flex toegevoegd aan de mix is er overlap met het busvervoer en overlap met het doelgroepenvervoer. Voor reizigers uit het WMO-vervoer biedt de combinatie van Flex en bus vaker een interessant alternatief. Met de combinatie van Flex en bus (en trein en Ferry) is de bereikbaarheid langer gegarandeerd. Keuzes werken niet alleen inhoudelijk op elkaar door, maar ook financieel. Daarom vraagt dit dat keuzes samenhangend worden uitgewerkt en samenhangend in besluitvorming komen.

Het adviesbureau KokxDeVoogd heeft na overleg met de Zeeuwse Gemeenten en de Provincie drie scenario's uitgewerkt:

Scenario 1: Mobiliteitscentrale Zeeland bv	Scenario 2: GR Publiek Vervoer met Mobiliteitscentrale Zeeland B.V.	Scenario 3: GR Publiek Vervoer
Besloten vennootschap	Gemeenschappelijke regeling (omvorming) met besloten vennootschap	Gemeenschappelijke regeling
13 gemeenten en provincie aandeelhouder	13 gemeenten en provincie deelnemer GR	13 gemeenten en provincie deelnemer
Aandeelhoudersoverleg voor Jaarrekening/Begroting/strategische documenten	GR is 100% aandeelhouder B.V.	Beleidsmatige en operationele werkzaamheden in een organisatie
Geen formele rol voor Raden en Staten	Scheiding tussen meer beleidsmatige en operationele werkzaamheden	AB voor Jaarrekening/Begroting/Strategische documenten en afstemming
Geen collectief adviesorgaan	AB voor Jaarrekening/Begroting/Strategische documenten en afstemming	Raden en Staten formele betrokkenheid
Uitvoerend efficiënt vormgegeven	Raden en Staten formele betrokkenheid	Collectief adviesorgaan
	Collectief adviesorgaan	Uitvoerende zaken vragen instemming DB/ AB

Daarbij zijn als plussen en minnen benoemd:

Scenario 1

(+) beperkte transitie (aanpassen statuten / aandeelhouderschap);

(-) MCZ kan als privaat rechtelijke organisatie niet doorontwikkeld worden zoals beoogd in RMS;

Scenario 2

(+) gebruik maken van bestaande structuur (GR CVV Zeeuws-Vlaanderen en bv) – vereenvoudiging van structuur (hier is bestuurlijk draagvlak voor) / en scheiding beleid en operatie;
(-) eenmalig complex besluitvormingstraject;

Scenario 3

(+) geheel nieuwe structuur voor Mobiliteit (en daarmee vereenvoudiging van structuur);
(-) te grote bestuurlijke betrokkenheid in een zeer uitvoerend proces;

Er is na de scenariostudie gekozen voor scenario 2, een Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer Zeeland, ondersteund door een Mobiliteitscentrale in de vorm van een aparte Besloten Vennootschap (B.V.). Drie overwegingen zijn hierbij leidend geweest.

1. Vanaf 2025 wordt stap voor stap het aantal dienstregelingen voor het OV afgebouwd en in lijn gebracht met de nieuwe OV-concessie die vanaf december 2026 inwerking treedt. Parallel aan deze transitie naar de nieuwe OV-concessie wordt Flex uitgerold om de bereikbaarheid van voorzieningen op peil te houden en te versterken. Juist voor de afstemming die dan benodigd is moet een bestuurstafel (GR) worden ingericht. De GR is daarbij de enige bestuurlijke tafel waarin bindende afspraken gemaakt kunnen worden over het publiek gefinancierde vervoer in de provincie Zeeland
2. De GR is een structuur waarbinnen de toekomstige keuzes democratisch en bestuurlijk geborgd worden. Met de GR hebben de Raden en Staten ook een formele rol ten aanzien van de (beleids)keuzes die in de toekomst worden gemaakt.
3. De uitvoering kan efficiënt blijven worden georganiseerd. Via de onderliggende B.V. kunnen de uitvoerende taken blijvend worden ingevuld, zonder dat dit veel besluitvormingsprocedures vraagt.

Invulling

In de uitwerking van de keuze zijn ter invulling hiervan een aantal relevante stappen besproken:

- De keuze is om de CVV (GR van de Zeeuws-Vlaamse gemeenten) om te vormen naar de nieuwe GR. Hiermee is het niet nodig om een nieuwe GR op te richten. Dit betekent dat de Zeeuws-Vlaamse gemeenten bij een akkoord gaan besluiten de GR open te stellen voor de andere deelnemers en de nieuwe statuten te implementeren. De andere Zeeuwse gemeenten en Provincie zullen een besluit tot deelnemen aan de GR nemen.
- Het aandeelhouderschap van de B.V. (GVZ) gaat over van de huidige aandeelhouders naar de GR, waarmee er nog maar één aandeelhouder is.
- De gemeente Goeree-Overflakkee wordt geen deelnemer aan de GR, maar georganiseerd is dat zij uitvoerende taken van de B.V. af kan blijven nemen.
- De busconcessie zal contractueel onder de Provincie Zeeland blijven vallen.

De vervoerskosten voor het vraagafhankelijk vervoer de jaren 2026, 2027, 2028 en 2029 worden gefixeerd. Voor Flex wordt daarbij de Provinciale bijdrage daarvoor gefixeerd. Deze fixaties vinden plaats omdat er ritten gecombineerd gaan worden en kosten op elkaar doorwerken. Zo wordt voorkomen dat er veel discussie over hoe kosten dienen te worden verdeeld plaats gaan vinden. Het betekent dat de kosten gedurende deze periode niet stijgen en ook niet dalen. Het fixeren van budgetten is gedaan om ruimte te bieden om samen met de gemeenten te komen tot een optimaal vervoerssysteem voor de reizigers in Zeeland en een optimale inzet van de gezamenlijke middelen. Hoewel de busconcessie niet via de Gemeenschappelijke Regeling gaat lopen, is daarvoor ook het uitgangspunt om het budget hier (buiten indexaties) vanaf 2027 gelijk te houden, waarbij keuzes in samenhang kunnen worden voorgesteld om juist meer bussen te laten rijden of meer in te zetten op Flex.

Het uitgangspunt van de verantwoordelijkheidsverdeling uit de RMS blijft in de GR tevens gelden:

- Besluitvorming over de busconcessie is een bevoegdheid van de Provincie Zeeland.
- Besluitvorming over het doelgroepenvervoer (vraagafhankelijk vervoer) is een bevoegdheid van de gemeenten.
- Besluitvorming over Flex vindt gezamenlijk plaats.
- Tevens vindt besluitvorming over organisatie en B.V. kosten gezamenlijk plaats.

Stemverhouding

In de GR wordt onderscheidt gemaakt tussen het aantal stemmen voor kleine gemeenten (2), grote gemeenten (4) en de Provincie Zeeland (14).

Zienswijze

Met deze brief stellen wij u formeel op de hoogte dat wij toe willen gaan treden tot de Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer Zeeland. Wij verwachten uw reactie uiterlijk op 4 juli. Uw zienswijze zullen wij in samenspraak met de werkgroep beantwoorden, waarna het Algemeen Bestuur van de GR ze meeweegt in haar besluitvorming. Indien wij op de genoemde datum geen reactie hebben ontvangen nemen wij aan dat u geen gebruik wenst te maken van deze gelegenheid.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Concept GR Publiek Vervoer Zeeland incl. toelichting

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.